

—VALSÖRARNAS BIOLOGISKA STATION

Årsrapport ————— 1987

Sammanställd av Olavi Hildén, Johan Rajander, Johan Sandén, Gunnar Stara och Anssi Vähäalto.

År 1987 kommer att gå till historien som en exceptionellt kall vinter med långa perioder med upp till 30° minusgrader. Isen i Bottenviken var metertjock. Våren blev något försenad, och någon egentlig sommar hade vi inte. De tidigaste flyttfåglarna på Valsörarna dök upp i normal tid men häckningen blev ett par veckor försenad. T.ex. tordmular kunde inte alls ringmärkas detta år pga. att de inte kläckts ännu i mitten av juli.

Fjällvråksträcket var något svagare än normalt med 1300 sträckande vråkar, lomsträcket var relativt starkt med drygt 3800 sträckande lommar på den bästa dagen. Men tidsmässigt var sträcket en dryg vecka försenat.

Under sommaren undersökte en tremanna grupp under Anssi Vähäalos ledning häckfåglarna på Valsörarna. I samband med undersökningarna höll man även skräntärnekolonin under uppsikt.

På hösten ringmärktes pärlugglor och invasionsfåglar iaktogs.

Bemanningen under året har varit god. Från och med 14 april till 19 juli har stationen varit bemannad oavbrutet förutom under tiden 21–27 maj. Under hösten från 10 september till 11 oktober samt några dagar i månadsskiftet november-december. Totalt har stationen varit bemannad 128 dygn.

Stationen har skaffat en begagnad aluminium båt för häckfågelundersökningarna samt övergått till vedeldning i stationen.

Det samarbetsprojekt som inletts med Västerbottens ornitologiska förening har fortsatt. Fjällvråkens och lommarnas flyttning i Kvarken samt pärlugglinvasionen har studerats. Dessutom hölls i januari en konferens i Umeå mellan alla fågelstationer i Bottenviken dvs. Valsörarna, Tankar, Tauvo, Haparanda Sandskär och Stora Fjäderägg. På konferensen behandlades metodiker och möjliga samarbetsprojekt. Bidrag till detta kontaktutbyte över Kvarken har erhållits från Kulturfonden för Sverige-Finland.

I valsörkommittén har suttit Gunnar Stara, Hans Göran Lax, C-G Taxell och Ralf Wistbacka.

I rapporten ingår:
häckfåglar
flyttfåglar
invasionsfåglar
observationer av mera sällsynta arter
ringmärkningar

Årsrapporten 1987 avviker på ett sätt från tidigare årsrapporter. De olika textavsnitten är skrivna av olika personer. Docent Olavi Hildén har till sammans med stud. Anssi Vähätalo skriven om häckfåglarna, Johan Rajander har skriven om flytt- och invasionsfåglarna medan Gunnar Stara har skriven om ringmärkningarna och rariteterna samt en del sammanlänkande textavsnitt. Johan Sandén har bearbetat basmaterialet och sammanställt tabeller och dyligt.

Foto: Hans Hästbacka.

Häckfåglar

Sommaren 1987 taxerades häckfåglarna på Valsörarna grundligare än på länge. Arbetet utfördes under 27 maj–20 juli av Markku Heinonen och Anssi Vähätalo, som assisterades av Tuula Heikkilä i juni och Johan Ahlkvist i början av juli. Under de senaste åren har taxeringen av praktiska skäl oftast koncentrerats på drygt tjugo utvalda skär och totalpopulationen har sedan beräknats på basen av beständets andel på dessa holmar under tidigare år. Nu besöktes områdets alla skär, också de minsta grynnor och stenrosen, även om arbetet var effektivast på de 26 mest representativa skären. Dessa genomsöktes systematiskt tre gånger i olika skeden av häckningssäsongen för att hitta alla bon av måsfåglar och änder, medan taxeringen av de övriga skären mest baserades på antalen observerade fåglar.

På huvudöarna gjordes en räkning av andfåglar i månadsskiftet maj–juni samt två noggranna karteringar av landfåglarnas revir (19 och 23 ju-

ni). Utöver detta exkurerades flitigt särskilt på Storskär och Ebbskär och kompletterades revirkartor. För många tättingar är det dock svårt eller omöjligt att bestämma antalet fasta revir pga. sena flyttare och kringstrykande individer, som kan sjunga på olika platser under några dagar och sedan försvinna. En tillförlitlig taxering av alla landfåglar på Valsörarna skulle fordra en tidskrävande specialundersökning med färgringmärkning av individer för att kunna utreda, i vilken omfattning det är fråga om samma hanar som stryker omkring på området och hur stor del av populationen som faktiskt består av häckande par. I det följande har endast sådana arter behandlats, vars parantal någorlunda väl har kunnat redovisats.

För simänderna kan följande grova uppskattningar anges på grundval av kvällstaxeringen på huvudöarna och bofynden på grynnorna: *gräsand* (Ana pla) 20, *stjärtand* (Ana acu) 15, *skedand* (Ana cly) 6, *bläsand* (Ana pen) 5 och *kricka* (Ana cre) 2 par. För samtliga arter är populationen mindre än på 60-talet, men ungefär densamma som under de senare åren; ett undantag är *krickan* som tycks ha minskat starkt. Största orsaken till nedgången är säkert rävarna och mårdhundarna på huvudöarna.

Viggen (Ayt ful) taxerades noggrant och slutsumman 90 par bör vara mycket nära det verkliga antalet. Beståndet har vuxit något från 1985 (75 par), men var fortfarande rätt svagt jämfört med de bästa åren.

Bergandens (Ayt mar) tillbakagång fortsätter tyvärr. Nu hittades endast fyra bon (Strömgrynnan, Södra Råbådan och Gråskälsbådan), och dess-utom sågs ett par vid några tillfällen utanför Oxgrynnorna, vilket ger fem par för hela området. Artens försvinnande från Valsörarna är svårt att förklara, ty i Kvarkens södra skärgårdar häckar berganden fortfarande rätt talrikt (Mikael Haldin och Johan Ulfvens, munligt).

Ejdern (Som mol) hade hållit sin numerär på samma nivå som 1985, dvs. vid drygt 400 par. För *svärtan* (Mel fus) är små förändringar omöjliga att påvisa; vid kvällstaxeringenräknades ca 230 par kring huvudöarna, vilket betyder att totalpopulationen fortfarande stiger till omkring 300 par. Dock räknades år 1985 över 400 par kring huvudöarna.

Småskraken (Mer ser) är numera mycket fåtaligare än på 60-talet. Nu räknades knappt 30 par vid huvudöarna och 18 bon på grynnorna, vilket betyder c. 50 par inom hela området. *Storskaken* (Mer mer) däremot har ökat kontinuerligt under de senaste decennierna och torde numera vara t.o.m. något talrikare än småskraken (37 bofynd på grynnorna).

Måsfåglarna taxerades mycket noga, med följande parantal som resultat: *fiskmås* (Lar can) 1400, *gråtrut* (Lar arg) 127, *silltrut* (Lar fus) 107, *havstrut* (Lar mar) 9, *skrattmås* (Lar rid) 4, *silvertärna* (Ste aea) 370, *fisktärna* (Ste hir) 25, *skräntärna* (Ste cas) 44 och *labb* (Ste cus) 4 par. Jämfört med läget år 1985 hade populationen av de tre trutarternas samt fiskmåsen, silvertärnan och labben hållit sig mycket stabil, medan fisktärnan minskat betydligt. Det totala misslyckandet av skräntärnornas häckning år 1985 hade minskat kolonins storlek till nästan hälften, men det tämligen goda häckningsresultatet i somras (53 ungar ringmärktes) kan leda till en ökning

i fortsättningen — ifall inte minkarna på nytt härjar i kolonin. Skrattmåsarna häckade tillsammans med skräntärnorna på Vörboashällan.

Tobisgrisslan (Cep gry) hade glädjande nog börjat öka igen efter oljekatastrofen hösten 1984. Populationen minskade ju med nästan 30 % från 1984 till 1986, men nu hade antalet fåglar stigit redan till ca 85 % av beståndet tre år tidigare. *Tordmulen* (Alc tor) drabbades ju inte av Eiralyckan, utan populationen har varit i stadig tillväxt under en lång tid. Nu noterades åter ett nytt rekord, 184 individer fördelade på sju grynnor, om maximumantalet observerade fåglar vid varje skär summeras. I den största kolonin på Gråskälsbådan räknades 103 fåglar, de övriga häcknings-skären var Båtslagsgrynnan (23), Vörboashällan (21), Mellanklubben (13), Bullergrynnan (11), Skutgrynnan (11) och Bredbådan (2).

Av vadarna var *strandskatans* (Hae ost) stam på samma nivå som under de senaste åren: ca 10 par taxerades. De flesta andra vadarter har minskat. Så uppskattades endast ca 90 par *roskarlar* (Are int) och högst 50 par *rödbenor* (Tri tot), vilket är ungefär hälften av de antal som fanns under 60- och 70-talet. Också *drillsnäppan* (Act hyp) (uppskattningsvis 4 par) och *storspoven* (Num arq) (3 par) är numera fäťaligare än tidigare och *större strandpiparen* (Cha hia) har helt försunnit som häckfågel, medan *enkelbeckasinen* (Gal gal) (ca 8 par) och *morkullan* (Sco rus) (1 bofynd) har länge förekommitt i ungefär samma antal. *Grönbenan* (Tri gla) häckade inte på Valsörarna sommaren 1987, däremot var *tranparet* (Gru gru) på sin traditionella häckplats vid Storbärgningen.

Av tättingarna må följande intressantare arter nämns. Häckande *kråkor* (Cor nix) finns numera på Valsörarna dubbelt mera än på 60-talet: sommaren 1987 räknades 21 par. För första gången häckade två par *korpar* (Cor rax) på området: utöver det gamla paret på Storskär hade ett nytt par byggt sitt bo på Gråskälsbådan.

Skärpiplärkan (Ant spi), som sedan början av 70-talet har häckat inom området och ständigt ökat i antal, tycks nu ha minskat något: endast 14 par räknades, mot drygt 20 i början av 80-talet. *Stenskvättans* (Oen oen) ca 50 par är ungefär detsamma som under de senaste åren, medn *sävsparvens* (Emb sch) mystiska tillbakagång har fortsatt: nu karterades endast sex revir på huvudöarna och inte ett enda par påträffades ute på grynnor, inte ens på Malskär och Malskärsören. Antalet observerade par torde vara något i underkant, men mycket över 10 par kan totalpopulationen knappast ha stigit. Under 50-talet fanns det ca 100 par sävsparvar på Valsörarna, allmänt också på små grynnor med täta snår av havstorn, och år 1978 uppskattades stammen ännu till ca 35 par, så nedgången har faktiskt skett snabbt.

Däremot har *gulsparven* (Emb cit) kontinuerligt ökat i antal. Först på 70-talet blev arten bofast på området, år 1981 uppskattades stammen till 8 och 1985 till 13 par, och nu karterades inte mindre än 25 revir! Svalorna kunde taxeras noga: *hussvalor* (Del urb) 44 och *ladusvalor* (Hir rus) 8 par. I större antal än normalt förekom *trädpiplärkan* (Ant tri) (ca 16 revir),

rödhaken (Eri rub) (5—10), *rödstjärten* (Pho pho) (ca 10) och *talltitan* (Por mon) (4, alla bon hittades), medan *björktrasten* (Tur pil) (2), *rödvingetrasten* (Tur ili) (1), *grönsångaren* (Phy sib) (1), och *staren* (Stu vul) (1) var ovanligt fåtaliga. *Bergfinken* (Fri mon) (ca 6) och *trädkryparen* (Cer fam) (1) uppträddes normalt. För de andra tättingarna är materialet för osäkert för några slutsatser.

Flyttfåglar

Efter den mycket kalla vintern blev våren något försenad. Men tack vare att en stor råk drogs upp utanför Valsörarna i slutet av april anlände sjöfåglarna som normalt till området.

Fjällvråkssträcket kom igång i normal tid och toppen inföll den 24.4. med 283 utsträckande vråkar. Totalt räknades 1301 vråkar eller 947 ex mellan 14.4. och 30.5. Lomsträcket och vadarsträcket blev däremot mycket försenat. Toppdagen för lomsträcket inföll den 29 maj med 3827 sträckande lommar, men ännu den 2 juni räknades 1400 lommar.

Lommar (Gav sp) på grund av att stationen stod ton mellan 21 och 27 maj kunde inte lomsträcket följas upp 100%. Men genom jämförelse med andra sträcklokaler i Kvarken kan man konstatera att lomsträckets höjdpunkt inföll 28—29 maj dvs en knapp vecka senare än normalt. Detta år räknades lommar också på den svenska sidan av Kvarken och man kom upp till mycket goda dagssiffror. T.ex. 28.5. 6100 lommar vid Bjuröklubb 4500 lommar vid Holmsund och 1300 vid Stora Fjäderägg. På Valsörarna räknades den 28.5. 2016 lommar varför man kan konstatera att sträcket denna vår gick mera på svenska sidan. Den 29.5 räknade vi 3827 lommar medan man vid Bjuröklubb räknade drygt 1000 lommar. Den 28 rådde 5 Bf nordlig vind medan den 29 var den nordliga vinden svag. Den 30 maj räknades 207 lommar, 31 maj 22 lommar, 1 juni 10 lommar och 2.6 1483 lommar.

Skäggdopping (Pod cri) 8 ex under våren, en observation den 14.7. och 4 ex under hösten.

Grähakedopping (Pod gri) 40 observationer under tiden 4.5.—29.5.

Svarthakedopping (Pod aur) sammanlagt 22 observationer toppdag den 10.5 med 9 ex.

Storskarv (Pha car) endast 66 observationer under våren från 19.4.—29.5. högsta dagssumman 28.4. 21 ex. Under sommaren endast två observationer 21.6. 1 ex, och 14.7. 1 ex. 17 ex under hösten mellan 13.9.—2.10.

Årta (Ana que) 1 par den 12.5. och 15.5.

Alfågel (Cla hye) mellan 3.5. och 2.6. 262 ex. Högsta dagssumman 129 ex. den 19.5. I juli månad observerades 1 par som troligtvis översomrade på Valsörarna. På hösten sammanlagt 85 ex. 23.9. 55 ex.

Svärtta (Mel fus) toppdag den 20.5. med 527 ex.

Sjöorre (Mel nig) toppdag den 30.5. med 1411 ex. Under sommaren ett 40-tal översomrande exemplar ute till havs. 70 ex. den 23.9.

Storskrake/Småskrake (Mer mer/ser) rätt stora mängder ruggande stor och småskrakar översomrar på Valsörarna. Största delen torde vara storskrakar. Bl.a. ca. 1200 ex. den 26.6.

Salskrake (Mer alb) 4 ex. under vårflyttningen, dessutom observerades under sommaren 2 ex i hondräkt. En observation på hösten. (10.10).

Grågås (Ans ans) sammanlagt 58 observationer under våren.

Sädgås (Ans fab) sammanlagt 20 observationer.

Grå/Sädgås (Ans ans / fab) 32 ex. under våren, 16.9. 35 ex, 28.9. 70 ex.

Kanadagås (Bra can) 20.4. 19 ex, 27.4. 1 ex., 29.4. 1 ex. 15.6. 1 ex.

Sångsvan (Cyg cyg) 13 observationer under våren, dessutom 18.6. 2 ex, 21.9. 1 ex., 2.10. 5 ex. och 27—28.11. 2 ex.

Kungsörn (AQU chr) 20.4. 1 ex. och på hösten 8.10. och 12.10. 1 ex.

Ormvråk (But but) 24 ex. under våren, max 4 ex 22.4.

Fjällvråk (But lag) vårflyttning se tabell, en sommarobservation 1 ex den 24.6. NW, samt 79 ex på hösten från och med 11.9. toppdar den 27.9. med 25 ex. och 30.9. 26 ex.

Bivråk (Per api) 11 ex. under våren, 15 ex. under hösten.

Sparvhök (Acc nis) max den 5.5. 8 ex.

Duvhök (Acc gen) ses under april dagligen något enstaka exemplar en observation från hösten 1.10.

Brun kärrhök (Cir aer) 7 ex mellan 10.5. och 30.5.

Blå kärrhök (Cir cya) 15 ex mellan 25.4. och 18.5.

Fiskgjuse (Pan hal) ses nästan dagligen under vårflyttningen fr.o.m. 24.4. Under sommaren kan något exemplar ta sig ut till Valsörarna för att fiska.

Lärkfalk (Fal sub) två observationer på våren, två på sommaren och två på hösten.

Stenfalk (Fal col) 7 ex. under tiden 23.4.—16.5. 1 ex. 19.9.—12.10.

Tornfalk (Fal tin) 39 ex. under våren (17.4—29.5.) i vissa fall kan det röra sig om samma exemplar, 13.7. 1 ex. och 16.7. 1 ex. Tornfalken häckar ej mera på Valsörarna.

Trana (Gru gru) totalt under våren 270 flyttande mot NW med höga dagssiffror den 21.4. 35 ex., 22.4. 23 ex., 23.4. 31 ex. 24.4. 47 ex. En del av Nord-Sveriges tranor kommer från sydost. Hur stort det här sträcket av tranor till Sverige är kommer att studeras vidare. Kvarken är ju bred varför många tranor kan passera utan att bli upptäckta.

Kustpipare (Plu squ) 20 ex. under tiden 9.5.—21.6. På hösten 2 ex. den 5.9.

Ljungpipare (Plu apr) 10 ex. 30.4.—5.6., ett ex. den 23.6.

Fjällpipare (Cha mor) 1 ex. uppehöll sig mellan 31.5. och 4.6.

Storspov (Num arq) totalt 394 ex. mellan 16.4. och 7.5. max. den 24.4. 129 ex.

Småspov (Num pha) totalt 190 ex. mellan 2.5. och 1.6., max. 44 ex.

den 12.5.

Myrspov (Lim lap) sammanlagt 43 ex. under våren max. 20 ex. den 11.5. två observationer på hösten 1 ex. den 1.10. och 4.10.

Småsnäppa (Cal min) 2 observationer på våren 28 och 29.5.

Mosnäppa (Cal tem) 174 ex. under våren 12.5.—5.6. max. 74 ex. den 28.5.

Kärrsnäppa (Cal alp) 168 ex. under våren 11.5.—12.6. Max 68 ex. den 28.5. 20 ex. 7.7.—18.7. samt 3 ex. den 23.9.

Spovsnäppa (Cal fer) 27.5. 2 ex., 28.5. 5 ex., 29.5. 3 ex.

Myrsnäppa (Lim fal) 28.5. 8 ex., 29.5. 4 ex., 30.5. 6 ex. samt 7.7. 7 ex.

Smalnäbbad simsnäppa (Pha lob) 74 observationer mellan 27.5.—10.6., max 24 ex. den 29.5.

Skogsduva (Col oen) 14.4. 2 ex., 16.4. 3 ex.

Ringduva (Cal pal) 1031 ex. under tiden 14.4.—1.6., max 111 ex. den 17.4.

Jorduggla (Asi fla) 5 observationer under året.

Dubbeltrast (Tur vis) 138 ex under våren, max. 31 ex. den 20.5.

Ringtrast (Tur tor) totalt 46 observationer under våren 20.4.—17.5. Max. 7 ex. den 8.5. Dessutom ett par den 19.6. vid fyren.

Blåhake (Lus sve) 91 ex. under våren 14.5.—2.6. Märk att stationen var tom under den bästa blåhaketiden 21—27 maj. Max. 20 ex. 28.5. Dessutom en sommarobservation den 20.6.

Rödstrupig piplärka (Ant cer) totalt 8 ex mellan 2.6. och 5.6.

Varfågel (Lan exc) 13 ex. under tiden 17.4.—8.5. Max. 24.4. 5 ex. Endast en höstobservation 29.9.

Gråsiska (Car mea) ca 4500 ex. under tiden 14.4.—6.5. Högsta dagssumman 19.4. med rekordartade 1882 ex.

Lappsparv (Cal lap) 227 ex. under våren. Max 69 ex. 14.5. 5.7. 1 ex. och 14.9. 1 ex.

Snösparv (Ple niv) 151 ex. under tiden 15.4.—30.4. på hösten 23.9. 3 ex.

Vårflyttning

art	första	topp	sista
Storlom Gav arc	5.5. (2)	29.5. (758)	
Smålom Gav ste	9.5 (2)	2.6 (125)	
Gavia sp		29.5 (3032)	
Skäggdopping Pod cri	3.5. (2)		
Grähakedopping Pod gri	4.5. (1)	20.5. (12)	29.5. (1)

Höstflyttning

	första	topp	sista

Vårflyttning

Höstflyttning

	första	topp	sista	första	topp	sista
Storskvar Pha car	19.4. (1)	28.4. (21)				29.11. (2)
Gräsand Ana pla	17.4. (2)	18.5. (15)				
Kricka Ana cre	25.4. (12)	15.5. (22)				
Ärta Ana que	12.5. (2)					
Blåsand Ana pen	2.5. (4)	17.5. (18)				10.10. (9)
Stjärtand Ana acu	30.4. (3)					4.10. (1)
Skedana cly	1.5. (2)	15.5. (8)				
Bergand Ayt mar	17.5. (8)					
Vigg Ayt ful	30.4. (63)	18.5. (127)				
Knipa Buc cla	23.4. (5)	28.5. (170)			23.9. (500)	
Alfågel Cla hye	3.5. (1)	19.5. (129)	2.6. (7)		23.9. (55)	
Svärta Mel fus	2.5. (7)	20.5. (527)				
Sjöorre Mel nig	2.5. (42)	30.5. (1411)	2.6. (45)		23.9. (70)	
Ejder Som mol	23.4. (41)					
Småskrake Mer ser	22.4. (1)	20.5. (195)				
Storskrake Mer mer	17.4. (1)	17.5. (32)				
Salskrake Mer alb	2.5. (2)		9.5. (2)			
Grágás Ans ans	20.4. (2)		20.5. (10)			
Sädgás Ans fab	27.4. (3)	30.4. (12)	20.5. (1)			
Sångsvan Cyg cyg	14.4. (1)					
Ormvråk But but	19.4. (1)					
Fjällvråk But lag	14.4. (15)	24.4. (167)	30.5. (2)	11.9. (1)	30.9. (26)	12.10. (2)
Bivråk Per api	30.5. (4)					
Sparvhök Acc nis	23.4. (1)	5.5. (8)				
Duvhök Acc gen	19.4. (1)					
Brun kärrhök Cir aer	10.5. (1)	20.5. (2)	30.5. (1)			
Blå kärrhök Cir cya	25.4. (1)	5.5. (3)	18.5. (2)			
Fiskgjuse Pan hal	24.4. (1)					
Stenfalk Fal col	23.4. (1)		16.5. (1)			
Tornfalk Fal tin	17.4. (1)	29.4. (6)				
Trana Gru gru	19.4. (7)	24.4. (47)	20.5. (19)			
Strandskata Hae ost	28.4. (1)	19.5. (50)				
Tofsvipa Van van	15.4. (2)	24.4. (30)				
Större strandpipare						
Cha hic	12.5. (7)					
Kustpipare Plu squ	9.5. (1)	2.6. (3)	5.6. (1)			
Ljungpipare Plu apr	30.4. (2)	20.5. (5)	5.6. (1)			
Roskarl Are int	6.5. (1)					
Enkelbeckasin Gal gal	24.4. (1)	28.4. (16)				
Storsporv Num arq	16.4. (5)	24.4. (129)				
Småspov Num pha	2.5. (1)	12.5. (44)	21.5. (1)		11.7. (15)	
Myrspov Lim lap	23.4. (2)	11.5. (20)	13.5. (7)			4.10. (1)
Skogsnäppa Tri och	30.4. (2)					
Grönbena Tri gla	6.5. (3)	14.5. (71)				
Drillsnäppa Act hyp	10.5. (1)	28.5. (10)				
Rödbena Tri tot	29.4. (1)	28.5. (25)				
Svartsnäppa Tri ery	9.5. (2)	14.5. (29)	29.5. (1)			
Gluttsnäppa Tri neb	5.5. (1)	14.5. (3)	20.5. (1)			
Mosnäppa Cal tem	12.5. (1)	28.5. (74)	5.6. (1)			
Kärrsnäppa Cal alp	11.5. (8)	28.5. (68)				
Spovsnäppa Cal fer	27.5. (2)	28.5. (5)	29.5. (3)			
Sandlöpare Cal alb						
Myrsnäppa Lim fal	28.5. (8)		30.5. (6)		7.7. (7)	
Brushane Phi pug	9.5. (14)	17.5. (34)	3.6. (1)			
Smln. simsnäppa						
Pha lob	27.5. (2)	29.5. (24)	5.6. (3)			
Labb Ste cus	10.5. (1)	29.5. (12)				
Silltrut Lar fus	14.4. (6)					
Fiskmås Lar can	14.4. (15)					
Skrattmås Lar rid	14.4. (1)	24.4. (297)				
Fisktärna Ste hir	27.5. (2)					

Vårflyttnings

Höstflyttnings

art	första	topp	sista	första	topp	sista
Silvertärna <i>Ste aea</i>	10.5. (3)					
Tordmule <i>Alc tor</i>	23.4. (2)					
Tobisgrissla <i>Cep gry</i>	23.4. (12)					
Ringduva <i>Col pal</i>	13.4. (3)	17.4. (110)				
Gök Cun can	20.5. (1)					
Jorduggla <i>Asi fla</i>	22.4. (1)					
Göktunga Jyn tor	4.5. (1)	14.5. (9)				
Sånglärka Ala arv	14.4. (1)	24.4. (17)				13.9. (1)
Tornsegelare Apu apu	29.5. (2)					
Ladusvala Hir rus	17.5. (4)	2.6. (32)				
Hussvala Del urb	16.5. (1)	8.6. (60)				
Backsvala Rip rip	28.5. (1)	2.6. (8)				
Råka Cor fru	17.4. (3)		20.5. (3)			
Dubbeltrast Tur vis	15.4. (1)	20.5. (31)				
Björktrast Tur pil	23.4 (1)	28.4. (96)			4.10. (300)	
Taltrast Tur phi	30.4. (2)	14.5. (20)				
Rödvingetrast Tur ili	23.4. (2)	7.5. (20)			4.10. (200)	
Ringtrast Tur tor	20.4. (1)	8.5. (7)	17.5. (1)			
Koltrast Tur mer	14.4. (1)					
Stenskvätta Oen oen	24.4. (2)	12.5. (30)				27.9. (1)
Buskskvätta Sax rub	9.5. (2)	28.5. (8)				
Rödstjärt Pho pho	3.5. (3)					20.9. (1)
Blåhake Lus sve	14.5. (4)	28.5. (20)	2.6. (2)			
Rödhake Eri rub	16.4. (1)					
Sävsångare Acr sch	31.5. (1)					
Gulsångare Hip ict	17.6. (1)					
Svarthätta Syl atr	30.4. (1)					
Trädgårdssångare Sylbor	3.6. (3)	23.6. (55)				
Törnsångare Syl com	5.6. (1)					
Artsångare Syl cur	29.5. (1)					
Lövsångare Phy lus	14.5. (3)	3.6. (150)				24.9. (1)
Grönångare Phy sib	4.6. (1)					
Gransångare Phy col	11.5 (1)					
Grå flugsnappare Mus str	4.6. (2)					
Svartvit flugsnappare						
Fic hyp	6.5. (2)					
Järnsparv Pru mod	15.4. (2)					
Ängspiplärka Ant pra	14.4. (2)	11.5. (100)				
Trädpiplärka Ant tri	14.5. (2)	3.6. (15)				
Rödstrupig piplärka						
Ant cer	2.6. (1)	3.6. (5)	5.6. (1)			
Skärpiplärka Ant spi	28.5. (1)					
Sädesärla Mot alb	14.4. (1)	28.5. (30)				
Gulärla Mot fla	6.5. (1)	3.6. (100)				
Sidensvens Bom gar	15.4. (15)		4.5. (4)			
Varfagel Lan exc	17.4. (1)	24.4. (5)	8.5. (2)			
Törnskata Lan col	3.6. (1)	13.6. (8)				
Stare Stu vul	15.4. (2)	28.4. (15)			6.9. (100)	
Grönfink Car chl	15.4. (2)	8.5. (16)				
Grönrikarska Car spi	14.4. (10)	28.4. (124)			29.9. (250)	
Gråsiska Car mea	14.4. (8)	19.4. (1882)			29.11. (1130)	
Hämpling Car can	4.5. (1)					
Rosenfink Car ery	28.5. (3)					
Bofink Fri col	14.4. (25)	24.4. (522)			19.9. (100)	
Bergfink Fri mon	15.4. (1)	27.4. (59)			26.9. (80)	
Gulsparv Emb cit	14.4. (1)	25.4. (23)				
Ortolansparv Emb hor	6.5. (1)					
Videsparv Emb rus	10.5. (1)	14.5. (5)	20.5. (1)			
Sävsparv Emb sch	19.4. (1)	27.4. (35)				
Lappsparv Cal lap	25.4. (4)	14.5. (69)	29.5. (1)			
Snösparv Ple niv	15.4. (15)	25.4. (23)	30.4. (2)			

Fjällvråksträcket över Valsörarna 1987 (inkl. *Buteo sp.*)

kl.	dat.	14.4.	15.4.	16.4.	17.4.	18.4.	19.4.	20.4.	21.4.	22.4.	23.4.	24.4.	25.4.	26.4.	27.4.	28.4.	29.4.	30.4.	1.5.	2.5.	3.5.	4.5.	5.5.	6.5.	7.5.	8.5.	9.5.		
05—06		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
06—07	2	0	0	—	0	0	0	—	0	0	0	0	2	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	—	2	1		
07—08	1	0	0	—	0	0	0	—	—	2	0	14	14	2	0	0	0	3	0	0	1	0	—	2	0				
08—09	1	0	0	—	0	1	2	2	0	11	0	13	19	2	—	0	5	0	—	0	0	11	—	0	2				
09—10	0	0	1	—	0	0	0	3	13	30	—	11	27	0	—	0	4	5	—	0	16	5	—	4	0				
10—11	0	2	10	—	4	2	0	—	61	30	—	1	24	22	24	0	1	—	—	1	17	0	—	0	1				
11—12	7	0	4	—	1	0	5	—	54	26	—	7	3	51	24	0	3	—	—	0	30	6	—	0	3				
12—13	0	3	0	3	—	0	0	1	17	27	48	6	0	—	10	2	0	1	—	1	2	5	—	0	8				
13—14	0	2	0	4	—	0	0	1	33	31	39	2	0	1	10	4	15	9	—	—	1	2	0	0	2	1			
14—15	1	0	0	5	—	2	0	0	1	8	30	1	0	—	6	6	10	0	—	—	0	2	0	0	2	4			
15—16	8	—	2	0	—	0	0	0	—	11	2	0	0	6	3	0	17	0	17	—	0	0	2	—	0	2			
16—17	8	—	1	0	—	7	0	—	2	0	27	0	0	28	1	0	18	0	21	—	0	0	0	—	2	0			
17—18	20	—	0	0	—	3	—	—	0	—	38	0	0	0	—	0	0	1	20	—	—	—	0	0	0	0			
18—19	2	—	0	0	—	0	—	—	0	0	0	0	—	—	0	—	—	—	—	0	—	—	—	0	0	0	1		
19—20	0	0	0	—	—	—	—	—	—	—	0	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	0	1	—				
Totalt	39	16	5	27	0	17	3	9	58	205	283	9	46	124	107	60	60	25	68	0	3	70	29	0	15	23			

— = ingen observationsverksamhet (t.ex. pga. regn)

0 = observationsverksamhet men inga vråkar

Invasionsfåglar

Stationen var bemannad från den 11 september till 12 oktober samt några dagar i början av september och i slutet av november. Vädret i september var onormalt varmt med mycket regn och blåst varför flyttningsaktiviteten var mycket låg. En stor del av invasionsfåglarna hade heller inte börjat röra på sig. Eftersom inga större väderomslag förekom blev invasionsfåglarnas antal mycket lågt.

Endast 139 pärlugglor fångades varav 133 ringmärktes vilket får beaktas som ett dåligt resultat med hänsyn till att man på fastlandet i Karleby-trakten fångade drygt 200 pärlugglor. Tydlig siktade sig pärlugglorna denna höst inte ut i skärgården eller så störde det blåsiga vädret nätfångsten alltför mycket.

Hökuggla (Sur ulu) 5.9. 1 ex., 13.9. 2 ex., 15.9. 1 ex., 21—22.9. 1 ex., 24.9. 1 ex., 30.9. 1 ex., 3.10. 1 ex., 10—11.10. 1 ex., 27—28.11. 1 ex. Observationerna torde i september röra sig om samma fågel.

Pärluggla (Aeg fun) 139 fångades, 133 ringmärktes, max. den 21.9. 37 ex. Resultatet kan jämföras med 1986 då under lika lång period fångades 375 ex.

Större hackspett (Den maj) 1—2 ex. hela hösten.

Tretåig hackspett (Pic tri) 1 ex. 16.7. och 1 ex. 9.10.

Spillkråka (Dry mar) 1 ex. vistades hela hösten på Valsörarna

Kungsfågel (Reg reg) Mycket fätalig under hela hösten. Några enstaka exemplar från den 13 september framåt, max. 10 ex. den 20.9.

Talgexe (Par maj) Sparsamt förekommande, först i medlet av oktober började större flockar förekomma, max 55 ex. den 12.10.

Talltita (Par mon) Endast enstaka ex. hela hösten.

Trädkrypare (Cer fam) 3.10. 1 ex. och 9.10. 1 ex.

Gråsiska (Car mea) Ytterst sparsamt förekommande främst ett par dagar 2.10. 200 ex., 3.10. 700 ex., på senhösten 28.11. hela 1130 ex.

Domherre (Pyr pyr) 28.11. 2 ex.

Tallbit (Pin enu) 28.11. 1 ex.

Större/mindre korsnäbb (Loxia sp) Endast mindre flockar, max. 25 ex. den 2.1. 2.10.

Bändelkorsnäbb (Lox leu) 20.9 2 ex, 21.9. 3 ex.

Sällsynta arter

Den 3 juni påträffade Markku Heinonen och Tuula Heikkilä en dammsnäppa i Bysund på förmiddagen. Dammsnäppan sågs sälunda för första gången på Valsörarna. Detta betyder att hittills har totalt 255 olika arter observerats. Under året sågs 170 olika arter bl. dem en hel del sällsynta fåglar.

Rariteter

- Vitnäbbad islom* (Gav ada) 1 st 6.5. (GS, RB, KL) 10.5. 1 ex. (MD, TA, KS)
- Häger* (Ard cin) 1 st 20.6. (TW, AT)
- Alförrädare* (Pol ste) 18.5. 1 ex. (TB, SL, ML, JÅ), 9—11.6. 2 hanar (MH, TH, AV)
- Praktejder* (Som spe) 7.6. 2 hanar (MH, TH, AV), 12.6. 1 hane (MH, AV) 6.7. 1 par (JA, MH, AV)
- Salskrake* (Mer alb) 12.7. 2 honor och 13.7. 1 hona.
- Gravand* (Tad tad) 11—12.6. 1 ex. (TA, MD, KS)
- Kanadagås* (Bra can) 20.4. 19 st. NW (P-OB, IF, GV), 27.4. 1 ex. N (JR, TB), 29.4. 1 ex. N (JR, HA, LS), 15.6. 1 ex. NW (MH, TH, AV)
- Vitkindad gås* (Bra leu) 29.5. 1 ex. (MH, AV)
- Kungsörn* (Aqu chr) 20.4. 1 ex. (P-OB, IF, GV), 8.10. 1 juv (GS, BS), 12.10. 1 ex. (RJ, HH)
- Skrikörn* (Aqu pom/cla) 5.5. 1 st NW (RB, KL, GS)
- Pilgrimsfalk* (Fal per) 16.4. 1 juv (P-OB, GV)
- Fjällpipare* (Cha mor) 31.5. 1 ex., 2—4.6. 1 ex. (MH, AV)
- Dammsnäppa* (Tri sta) 3.6. 1 ex. (MH, TH) 1 observation för Valsörarna
- Storlabb* (Ste sku) 28.5. 1 ex. (MH, AV)
- Hökuggla* (Sur ulu) 27.4. 1 ex. (JR), 17.5. 1 ex. (TB, SL, ML, JÅ), 8.6. 1 ex. (MH, TH, AV)
- Sommargylling* (Ori ori) 19.6. 1 ex. (MH, TH, AV)
- Ringtrast* (Tur tor) 19.6. 1 par (MH, TH, AV) sommarobservation.
- Svart rödstjärt* (Pho och) 8.5. 1 ex. (TA, MD, KS)
- Blåhake* (Lus sve) 20.6. 1 ex. (MH, TH, AV)
- Näktergal* (Lus lus) 5.6., 9.6., 15.6. 1 ex.
- Liten flugsnappare* (Fic par) 27.5. 1 ex. (MH, AV)
- Gräshoppssångare* (Loc nue) 11.7. 1 ex. (JA, MH, AV)
- Busksångare* (Acr dum) 12—13.6. 1 ex., 15—19.6. 1 ex. (MH, TH, AV)
- Kärrsångare* (Acr ris) 13.6., 15.6., 17.6. 1 ex., 19.6. 2 ex. (MH, TH, AV)
- Bändelkorsnäbb* (Lox leu) 20.9. 2 ex., 21.9. 3 ex.

Ringmärkningar

Under året har ringmärkts 523 fåglar, 183 fullvuxna och 340 boungar. Under sommaren märkte inventeringsgruppen boungar, främst grisslor och måsfåglar samt endel nattsångare. På hösten märktes 133 pärlugglor, som också var den mest ringmärkta fågelarten. Som tvåa kom tobisbrisslan med 86 märkta och glädjande nog märktes 53 skräntärneungar på Vörboas hällan.

Som ringmärkare har verkat Pehr-Erik Andersson, Roger Blomqvist, Markku Heinonen, Hans Hästbacka, Gunnar Stara, Tuija Warén, Ralf Wistbacka och Anssi Vähätalo.

Ringmärkningar 1987. Antal arter 37

Art	totalt	fl	pull
<i>Bergand</i> (Ayt mar)	2	2	
<i>Vigg</i> (Ayt ful)	18	2	16
<i>Svärtä</i> (Mel fus)	8	8	
<i>Ejder</i> (Som mol)	20		20
<i>Småskrake</i> (Mer ser)	4	4	
<i>Storskrake</i> (Mer mer)	4	4	
<i>Roskarl</i> (Are int)	13	1	12
<i>Morkulla</i> (Seo rus)	1	1	
<i>Rödbena</i> (Tri tot)	3		3
<i>Labb</i> (Ste par)	6		6
<i>Havstrut</i> (Lar mar)	9		9
<i>Silltrut</i> (Lar fus)	11		11
<i>Gråtrut</i> (Lar arg)	42		42
<i>Skrattmås</i> (Lar rid)	4		4
<i>Skräntärna</i> (Ste cas)	53		53
<i>Fisktärna</i> (Ste hir)	2		2
<i>Silvertärna</i> (Ste par)	8		8
<i>Tobisgrissla</i> (Cep gry)	86	2	84
<i>Pärluggla</i> (Aeg fun)	133	133	
<i>Ladusvala</i> (Hir rus)	55		5
<i>Hussvala</i> (Del urb)	2	2	
<i>Kräka</i> (Cor nix)	18		18
<i>Talltita</i> (Par mon)	4	4	
<i>Trädkrypare</i> (Car fam)	2	2	
<i>Björktrast</i> (Tur pil)	4		4
<i>Stenskvätta</i> (Oen oen)	10		10
<i>Rödstjärt</i> (Pho pho)	1	1	
<i>Sävsångare</i> (Acr sch)	11	11	
<i>Kärrsångare</i> (Acr ris)	1	1	
<i>Trädgårdssångare</i> (Syl bor)	1	1	
<i>Ärtsångare</i> (Syl cur)	6		6
<i>Lövsångare</i> (Syl tro)	9	2	7
<i>Ängsiplärka</i> (Ant pra)	6	1	5
<i>Skärpiplärka</i> (Ant spi)	5		5
<i>Sädesärla</i> (Mot alb)	6		6
<i>Bofink</i> (Fri coe)	1	1	
<i>Gulsparv</i> (Emb cit)	4		4
Totalt	523	183	340

Observatörer på Valsörarna 1987.

Ingvar Fagerholm	14.04.—22.04., 02.10.—05.10.
Gustav Vikström	14.04.—22.04.
Per-Ole Björnvi	14.04.—22.04.
Johan Rajander	22.04.—30.04.
Tom Backlund	24.04.—27.04., 15.05.—21.05.
Harriet Asp	28.04.—05.05.
Lilian Stenbäck	28.04.—05.05.
Gunnar Stara	30.04.—06.05., 02.10.—09.10.
Roger Blomqvist	03.05.—07.05., 28.09.—02.10.
Kurt Löfholm	03.05.—07.05., 18.09.—25.09.
Kenneth Storvist	07.05.—12.05.
Tom Abbors	08.05.—15.05.
Mikael Dyrh	08.05.—15.05.
Hans-Göran Lax	13.05.—15.05.
Staffan Liljeqvist	15.05.—20.05.
Mats Liljeqvist	15.05.—20.05.
Juha Åkerlund	15.05.—20.05.
Bjarne Mara	18.05.—21.05.
Markku Heinonen	27.05.—19.07.
Anssi Vähätalo	27.05.—19.07.
Tuula Heikkilä	01.06.—09.06., 15.06.—28.06.
Aulikki Tervonen	18.06.—22.06.
Tuija Warén	18.06.—22.06., 04.09.—04.09., 25.09.—27.09.
Hannu Tikkanen	26.06.—28.06.
Johan Ahlvist	04.07.—08.07., 10.07.—14.07.
Rune Jakobsson	11.09.—17.09., 09.10.—12.10.
Ralf Wistbacka	11.09.—16.09.
Hans Hästbacka	13.09.—17.09., 09.10.—12.10., 27.11.—01.12.
Pehr-Erik Andersson	18.09.—25.09.
Göran Backlund	18.09.—25.09.
Karl Enbär	18.09.—25.09.
Alf Lindgren	18.09.—25.09.
Lasse Skog	20.09.—23.09.
Rainer Uotila	28.09.—02.10.
C-G Taxell	02.10.—05.10.
Johan Sandén	02.10.—05.10.
Barbro Suni	02.10.—09.10.
Per Lytz	09.10.—11.10.